

Maj 2009

inou

Krajowe Stowarzyszenie Osób Bezrobotnych

Poznaj swoje prawa Świadczenia dla osób bezrobotnych

Co powinny wiedzieć
osoby, które straci
ły pracę

Osoby, które straciły pracę, mogą mieć trudności w zrozumieniu irlandzkiego systemu świadczeń socjalnych. Niniejsza broszura zawiera podstawowe informacje na temat postępowania w przypadku utraty pracy.

Świadczenia socjalne – wprowadzenie

W przypadku utraty pracy należy bezzwłocznie zgłosić się do lokalnego urzędu opieki społecznej (ang. Social Welfare Office), w którym można złożyć podanie o przyznanie zasiłku dla osób poszukujących pracy (ang. Jobseeker's Benefit – JB) lub zapomogi dla osób poszukujących pracy (ang. Jobseeker's Allowance – JA). Są to dwa świadczenia socjalne, o które mogą ubiegać się osoby bezrobotne. Jak najszybsze zgłoszenie się do urzędu jest bardzo istotne, gdyż nawet niewielka zwłoka może doprowadzić do utraty należnego świadczenia.

Maksymalne kwoty świadczeń na rok 2009

	Zasiłek dla osób poszukujących pracy	Zapomoga dla osób poszukujących pracy
Stawka na osobę	€204,30	€ 204,30
Dodatek do zasiłku na uprawnionego małżonka/partnera	€ 135,56	€ 135,56
Dodatek do zasiłku na każde uprawnione dziecko	€ 26,00	€ 26,00
Dodatek do zasiłku na każde uprawnione dziecko * – połowa stawki	€ 13,00	€ 13,00

* Uwaga: od maja 2009 r. wysokość zasiłku dla osób w wieku poniżej 20 lat po raz pierwszy ubiegających się o zasiłek została obniżona do 100 euro. Również kwota dodatku do zasiłku na uprawnionych małżonków/ partnerów zmalała do 100 euro. Należy jednak pamiętać, iż w przypadku niektórych osób poniżej 20 lat (dotyczy to zarówno osób po raz pierwszy ubiegających się o zasiłek jak i uprawnionych małżonków/ partnerów), możliwe będzie wypłacanie pełnej kwoty świadczenia w zależności od sytuacji materialnej.

Wypłata świadczeń

Déantar íocaíochtaí SLCF agus LLCF go seachtainiúil, trí Oifig Zasiłek lub zapomoga dla osób poszukujących pracy wypłacane są raz w tygodniu w urzędzie pocztowym. Po upływie 6 miesięcy można złożyć podanie w Departamencie Spraw Rodzinnych i Socjalnych (ang. Department of Social and Family Affairs – DFSA) z prośbą o zmianę sposobu wypłaty świadczenie tak, by wpływało ono na konto bankowe.

W przypadku jakichkolwiek problemów z wypłatą świadczenia, należy skontaktować się z INOU lub miejscowym ośrodkiem pomocy (ang. Resource Centre)

Warunek faktycznego poszukiwania pracy

Aby nabyć i podtrzymywać uprawnienia do zasiłku lub zapomogi dla osób poszukujących pracy, należy faktycznie szukać zatrudnienia i być gotowym na podjęcie pracy w pełnym wymiarze godzinowym. Ustawodawstwo dotyczące warunku faktycznego poszukiwania zatrudnienia mówi o tym, iż osoba bezrobotna musi być gotowa do przyjęcia każdej racjonalnej oferty pracy lub propozycji kursów, szkoleń lub innych form kształcenia poleconych przez pracowników DSFA. Racjonalna oferta pracy musi uwzględniać potrzeby osoby szukającej zatrudnienia w zakresie szkolenia i nauki, jej sytuację życiową a także, przynajmniej w początkowym okresie, odpowiadać jej umiejętnościom, kwalifikacjom i doświadczeniu zawodowemu. Osoby ubiegające się o świadczenia dla bezrobotnych mają obowiązek przedstawić dowody starań podejmowanych celem znalezienia pracy. Z tego względu należy zachować wszelkie listy wysyłane do i otrzymywane od potencjalnych pracodawców, emaile, rozmowy telefoniczne, oferty pracy publikowane w prasie codziennej oraz inne dowody świadczące o tym, że dana osoba faktycznie poszukuje pracy.

Zasiłek dla osób poszukujących pracy (JB)

Zasiłek dla osób poszukujących pracy przyznawany jest na podstawie ilości składek odprowadzanych na ubezpieczenie społeczne (PRSI, poprzednio nazywanych „znaczkami”). Składki na ubezpieczenie są opłacane lub kredytowane. Prawo do zasiłku dla osób poszukujących pracy przysługuje:

- osobom posiadającym status rezydenta na terenie Republiki Irlandii
- osobom poniżej 66 roku życia
- osobom bezrobotnym przez co najmniej 3 dni w okresie 6 dni z rządu.
- osobom zdolnym i gotowym do podjęcia pracy na pełen etat, do uczestnictwa w szkoleniach, programach edukacyjnych i / lub kursach doszkalających oraz faktycznie ich poszukującym.

oraz

- osobom mającym wystarczającą ilość opłaconych bądź kredytowanych składek PRSI.

Uprawnienia do zasiłku a składki na ubezpieczenie społeczne (PRSI)

Aby otrzymywać zasiłek dla osób poszukujących pracy, należy spełniać kryteria dotyczące wymaganej ilości składek ubezpieczeniowych zgodnie z jednym z poniższych wzorców:

1

- Należy mieć 104 tygodnie składek PRSI opłaconych od momentu rozpoczęcia pracy
- Należy mieć 39 tygodni składek PRSI opłaconych lub kredytowanych we właściwym roku podatkowym*, z czego 13 powinny stanowić składki opłacone we właściwym roku podatkowym lub w niektórych innych okresach.

Lub

2

- Należy mieć 104 tygodnie składek PRSI opłaconych od momentu rozpoczęcia pracy
- Należy mieć 26 tygodni składek PRSI opłaconych we właściwym roku podatkowym
- Należy mieć 26 tygodni składek PRSI opłaconych w roku podatkowym poprzedzającym właściwy rok podatkowy

* *Termin „właściwy rok podatkowy” odnosi się do roku podatkowego na dwa lata przed rokiem, w którym ubiegasz się o świadczenie dla bezrobotnych. Dla osób wnioskujących o przyznanie zasiłku dla poszukujących pracy w 2009 r. właściwym rokiem podatkowym będzie rok 2007. Uprawnienia do wypłaty zasiłku w 2009 r. przyznawane są na podstawie ilości składek PRSI opłaconych lub kredytowanych w 2007 r.*

Okres wypłacania zasiłku

Zasiłek wypłacany jest przez okres do 12 miesięcy w przypadku 260 lub więcej opłaconych składek oraz przez okres do 9 miesięcy, gdy liczba opłaconych składek jest mniejsza niż 260.

Zapomoga dla osób poszukujących pracy (JA)

Zapomoga dla osób poszukujących pracy to kolejne po zasiłku świadczenie przysługujące osobom bezrobotnym. W przypadku braku wystarczającej ilości składek PRSI wymaganych do uzyskania uprawnień do zasiłku dla osób poszukujących pracy, można starać się o zapomogę dla osób szukających pracy, pod warunkiem, że osoba ubiegająca się:

- ma status rezydenta na terytorium Republiki Irlandii
- ma 18 lub więcej lat
- nie przekroczyła 66 roku życia
- jest bezrobotna przez co najmniej 3 dni w okresie 6 dni z rzędu.
- jest zdolna i gotowa do podjęcia pracy na pełen etat, do uczestnictwa w szkoleniach, programach edukacyjnych i/ lub kursach doszkalających oraz faktycznie ich poszukuje.

oraz

- spełnia kryterium finansowe
- spełnia kryterium stałego zamieszkania

Kryterium finansowe

Przy rozpatrywaniu wniosku o zapomogę Departament Spraw Rodzinnych i Socjalnych przeprowadza tzw. sprawdzian dochodów (ang. Means Test), czyli sprawdza sytuację materialną osoby ubiegającej się o zapomogę, celem ustalenia, czy dana osoba spełnia wymagane kryteria finansowe. Brane są wówczas pod uwagę:

- Dochód pieniężny
- Kapitał (oszczędności, zyski z inwestycji itp.)
- Nieruchomości (inne niż własny dom)
- Pomoc finansowa rodziców (w przypadku osób poniżej 25 roku życia zamieszkujących z rodzicami)

Wysokość tygodniowej stawki zapomogi zależy od środków utrzymania, jakimi dysponuje osoba starająca się o zapomogę.

 Konieczne może się okazać przedstawienie wyciągów bankowych lub rozliczeń dochodów.

Kryterium stałego zamieszkania – obowiązuje wyłącznie wnioskujących o przyznanie zapomogi dla osób poszukujących pracy

Departament Spraw Rodzinnych i Socjalnych sprawdza również, czy osoby ubiegające się o zapomogę spełniają kryterium stałego zamieszkania. Od tego zależy bowiem nabycie uprawnień do zapomogi. Warunek ten jest spełniony, gdy dana osoba:

- przebywa legalnie na terenie Irlandii co najmniej od 2 lat
- była zatrudniona w Irlandii
- ma zamiar pozostać w Irlandii

Dodatkowe świadczenie socjalne (ang. Supplementary Welfare Allowance – SWA)

Osoby, które nie mają uprawnień do zasiłku lub zapomogi dla poszukujących pracy, mogą się ubiegać o dodatkowe świadczenie socjalne, które uzależnione jest od wysokości dochodu oraz sytuacji życiowej wnioskującego.

Kredyty - Kredytowane składki na ubezpieczenie społeczne

Kredyty to inaczej składki na ubezpieczenie społeczne (PRSI) chroniące przed utratą uprawnień do świadczeń socjalnych (np. emerytury) w okresach, kiedy opłacanie składek jest niemożliwe (tj. w przypadku utraty pracy). Bezrobotne osoby mogą ubiegać się o przyznanie składek kredytowanych, jeżeli w poprzednich dwóch latach opłacały składki PRSI.

- ☛ Osoby starające się o przyznanie składek kredytowanych muszą spełnić warunek faktycznego poszukiwania pracy.
- ☛ Składki kredytowane mają bardzo duże znaczenie przy ustalaniu prawa do świadczeń socjalnych takich jak państwowa emerytura.

Świadczenia pochodne

Świadczenia pochodne to świadczenia, o które mogą ubiegać się osoby już otrzymujące zasiłek lub zapomogę dla osób szukających pracy. Są to między innymi świadczenia wypłacane przez:

- ☛ **Miejskowy ośrodek służby zdrowia (ang. Health Service Executive – HSE, wcześniej zwany Health Board):**
 - Dodatek na czynsz lub na spłatę odsetek kredytu hipotecznego (wyłącznie na dom własny)
 - Karta medyczna/ karta wizyt lekarskich
 - Zapomoga na odzież i obuwie dla dzieci w wieku szkolnym
 - Dodatek dla osób wymagających specjalnej diety ze względów zdrowotnych
- ☛ **Miejskowy oddział opieki społecznej (ang. Social Welfare Office)**
 - Przydział na paliwo grzewcze (nie przysługuje osobom otrzymującym zasiłek lub zapomogę dla osób szukających pracy krócej niż 15 miesięcy)
 - Przydział na bezdymne paliwo grzewcze
- ☛ **Samorząd lokalny**
 - Pomoc finansowa w postaci czynszu proporcjonalnego do dochodów wynajmującego
 - dopłaty do czynszu w ramach programu mieszkaniowego Rental Accomodation Scheme (RAS)

Zostań członkiem INOU

INOU reprezentuje interesy osób bezrobotnych i prowadzi kampanie w ich imieniu. Zapraszamy wszystkie zainteresowane osoby do przyłączenia się do naszej organizacji. Osoby zrzeszone otrzymują publikacje INOU na temat uprawnień socjalnych oraz biuletyn INOU i same decydują, w jakim charakterze i w jakim stopniu chcą uczestniczyć w działaniach naszego stowarzyszenia. W zamian liczymy na pełne wsparcie członków. **Członkostwo w stowarzyszeniu jest nieodpłatne.** Podania o przyjęcie można składać na naszej stronie internetowej lub bezpośrednio w biurze. W celu uzyskania dalszych informacji prosimy kontaktować się z Johnem Farrellem.

Tel: 01 856 0088

Email: membership@inou.ie

Strona internetowa: www.inou.ie/membership

Lista spraw do załatwienia ✓

Kiedy stracisz pracę

- ✓ Zarejestrować się w FÁS.
- ✓ Złożyć podanie do miejscowego ośrodka pomocy społecznej o zasiłek (JB) lub zapomogę (JA) dla osób poszukujących pracy.
- ✓ W przypadku braku uprawnień do zasiłku ubiegać się o zapomogę przyznawaną na podstawie dochodów.
- ✓ W przypadku braku uprawnień zarówno do zasiłku jak i zapomogi dla osób szukających pracy ubiegać się o przyznanie dodatkowego świadczenia socjalnego (SWA).
- ✓ W przypadku braku uprawnień zarówno do zasiłku jak i zapomogi dla osób szukających pracy ubiegać się o przyznanie kredytowanych składek na ubezpieczenie.

Kiedy składasz podanie

- ✓ Należy mieć przy sobie dowód tożsamości (paszport, prawo jazdy lub akt urodzenia) oraz dokument potwierdzający adres zamieszkania (rachunek za prąd /np. ESB/, wyciąg z konta, dokument z urzędu skarbowego)
- ✓ Należy także okazać formularz P45, jeśli został wydany, lub list od pracodawcy informujący o dacie zakończenia pracy. Możesz liczyć na szybsze rozpatrzenie swojego podania, jeśli okażesz list od pracodawcy wyjaśniający powody utraty pracy.
- ✓ Przy składaniu podania o przyznanie zasiłku dla osób poszukujących pracy (JB) należy okazać formularz P60 za ostatnie lata.

Aby nie stracić uprawnień do zasiłku lub zapomogi

- ✓ Należy faktycznie poszukiwać pracy i być gotowym do podjęcia zatrudnienia na pełen etat lub do uczestnictwa w szkoleniach, programach edukacyjnych i/ lub kursach doszkalających.
- ✓ Należy powiadomić miejscowy ośrodek pomocy społecznej o każdej zmianie sytuacji życiowej. Osoby, których warunki materialne pogorszyły się, mogą ubiegać się o dodatkowe świadczenia.

Odwwołanie od decyzji odmownej

- ✓ W przypadku nieprzyznania zasiłku lub zapomogi dla osób szukających pracy (JB i JA z DSFA) lub dodatkowego świadczenia socjalnego (SWA z HSE), należy w jak najszybszym terminie złożyć odwołanie od decyzji odmownej. Więcej infor-

**Krajowe Stowarzyszenie Osób
Bezrobotnych**

Informacje na temat uprawnień socjalnych

01 856 0088

welfareinfo@inou.ie

strona internetowa: **www.inou.ie**

www.redundancy.ie

BEZPŁATNE INFORMACJE ■ POUFNOŚĆ ■ BEZSTRONNOŚĆLAONTA

Niniejsza broszura powstała dzięki dofinansowaniu z Departamentu Rozwoju Regionów Miejskich, Rolniczych oraz Obszarów Gaeltacht.